

De school is van ons samen

Samenwerken met ouders in
het basis- en voortgezet onderwijs:
in Groningen doen we dat zó!

Voorwoord

De betrokkenheid van ouders bij de school van hun kinderen is een belangrijke voorspeller voor succes, goed gedrag en het welzijn van de kinderen. Een stevige driehoek ouder-kind-school is van waarde voor de toekomst van het kind, de school en uiteindelijk ook voor de wijk, de stad – de wereld.

Maar hoe creëer je een goede band tussen ouders en school? Als wethouder in de gemeente Groningen heb ik de ambitie dat alle kinderen gezond opgroeien in een veilige leefomgeving waar ze hun talenten volop kunnen ontwikkelen. Thuis en op school. Dit is verankerd in onze Healthy Ageing-visie. Daarom investeren we in goed en toegankelijk onderwijs. Van voorschoolse voorzieningen tot en met universiteit. We investeren in onderwijs dat oog heeft voor diversiteit, waar het fijn leren is voor álle kinderen. En als je dan weet hoe belangrijk ouderbetrokkenheid daarbij is, dan is het fantastisch dat juist in onze stad twee initiatieven lopen die – onafhankelijk van elkaar – een aanpak hebben ontwikkeld om de samenwerking tussen scholen en ouders (én de leerlingen) te versterken. En dan hebben we ook nog het voorbeeld van de brugfunctionaris die op een aantal scholen actief is en de schakel is tussen school en ouder.

Ton Schroor
Wethouder Onderwijs
Gemeente Groningen

De eerste ervaringen zijn er. In het basisonderwijs én in het voortgezet onderwijs. De gemeente heeft de afgelopen collegeperiode scholen de middelen gegeven om met zo'n aanpak ervaring op te doen. Dat heeft op alle deelnemende scholen de ouderbetrokkenheid vergroot en meer dan dat. In dit boekje kunt u lezen over de programma's maar ook wat de doorwerking is en hoe het helpt van een school een echte gemeenschap te maken. Met kinderen, ouders en leerkrachten als fundament. Zo werken we in Groningen via ouderbetrokkenheid ook aan democratisch burgerschap.

Inhoud

Samen verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het kind

4

Ouders én kinderen denken mee

7

Het effect blijft niet binnen de muren van de school

10

Vele wegen tegelijk bewandelen om op één lijn te komen

13

Naar elkaar toe groeien via storytelling

16

Ouderbetrokkenheid op de middelbare school

21

Samen prioriteiten stellen

24

De visie is leidend

27

Nog maar net aan de slag

30

Samen verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het kind

Een handje helpen bij de sportdag, het schoolreisje of het kerstontbijt in de klas? Geen probleem om ouders te vinden! Ook zijn er altijd wel vaders en moeders die willen meedenken en meebeslissen in de medezeggenschapsraad. Al deze vormen van ouderparticipatie zijn onmisbaar voor scholen en die zijn er dan ook heel blij mee. Maar we willen meer. Het liefst zouden we willen dat ouders en school zich sámen verantwoordelijk voelen voor de ontwikkeling van een kind. Twee Groningse initiatieven ontwikkelden hiervoor een programma. Ze werken, allebei en ieder net weer anders, zo blijkt uit de ervaringen.

Wetenschappelijk onderzoek naar bepalende factoren voor succes op school wijst allemaal in dezelfde richting: als ouders en school zich samen verantwoordelijk voelen voor de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van een kind, dan heeft dat een positief effect op de leerprestaties. School leert de leefwereld van het kind thuis kennen en kan daar op inspelen, en vice versa de ouders als het gaat om de leefwereld van het kind op school. Maar het is niet altijd gemakkelijk om ouders zo betrokken te krijgen. Alle ouders hebben altijd het beste voor met hun kind maar zaken als bijvoorbeeld de taal niet goed spreken, cultuurverschillen, een laag onderwijsniveau, onzekerheid, en een gebrek aan tijd en energie kunnen betrokkenheid in de weg staan.

Voorwaarden voor succes

In Groningen zijn onafhankelijk van elkaar twee programma's ontwikkeld die de samenwerking tussen school-ouders-kind versterken: *Luisteren, Denken, Doen* en *Samen Leren Leven*. De programma's verschillen qua insteek en aanpak, maar hebben ook een aantal dingen gemeen. Beide programma's signaleren dezelfde voorwaarden voor succes: geen blauwdruk vooraf, niets opleggen

maar bottom up die samenwerking opbouwen, vanuit een gemeenschappelijk belang. En nog één, minstens zo belangrijk: met elkaar in gesprek gaan op basis van gelijkwaardigheid en respect, ieder vanuit zijn eigen rol. Ervaringen met de programma's laten zien dat op iedere school bij team en ouders eigen vragen, wensen en thema's naar voren komen. Oplossingen en aanpak zijn overal net weer anders. Immers, iedere school is anders, iedere ouder is anders.

De programma's onderscheiden elk een aantal stappen.

Die zijn globaal samen te vatten als:

- Leerkrachten, directie, ouders (én leerlingen) gaan met elkaar in gesprek
- Met elkaar bedenken wat we daarvan kunnen leren en wat we anders kunnen doen. Wat speelt er hier op school? Wat vinden ouders, leerkrachten en leerlingen belangrijk?
- Concreet en doelgericht aan de slag te gaan en dingen te gaan ontwikkelen. En de belangrijkste voorwaarde voor succes is gelijkwaardigheid. De kennis, ervaring en ideeën van leerkrachten, ouders (en leerlingen) zijn niet aan elkaar gelijk maar allemaal even belangrijk.

Samen Leren Leven

Wat is volgens ouders de ideale school voor hun kinderen? Hoe ziet die er uit? Qua gebouw, inrichting, onderwijs, omgaan met elkaar, sfeer? In 2014 ging ontwikkelingsorganisatie Edukans samen met drie scholen in Suriname en twee scholen in Nederland en hun besturen met deze vragen aan de slag. Het doel: de ouderbetrokkenheid te laten groeien van 'vanuit thuis betrokken zijn bij je kind' naar ouderparticipatie en educatief partnerschap. Liesbeth Augustijn, Rudie Bilder en Bieny Bolt, allen werkzaam in het onderwijs in Groningen, hadden hiervoor al een methodiek ontwikkeld en werkten die praktisch uit met de scholen uit het ontwikkelingsproject. Zo ontstond Samen Leren Leven.

De essentie van Samen Leren Leven is dat ouders en leerkrachten (en leerlingen) op basis van gelijkwaardigheid vanaf het allereerste begin met elkaar in gesprek komen. Dat gebeurt in drie opeenvolgende workshops, geleid door een onafhankelijke procesbegeleider. Uit een brainstorm komen thema's bovendien – bouwstenen genaamd. In workshop één kiezen ouders en leerkrachten gezamenlijk de bouwsteen waar men direct mee aan de slag wil. In de volgende twee workshops werken ze die bouwsteen uit. Per bouwsteen gaat het er om: wat doe je al, wat zou je graag willen met elkaar, welke concrete punten zijn er om aan te werken? Die rafel je dan verder uit en je gaat er praktisch mee aan de slag. Gaandeweg dit proces ervaren ouders, leerkrachten (en leerlingen) wat educatief partnerschap is, wat ieders eigen rol daarin is en hoe ieder er persoonlijk invulling aan kan geven. Ook dit is onderwerp van gesprek en daarmee is het proces in zichzelf ook educatief. Tijdens de laatste workshop is er een concreet idee voor een 'product'. Een groepje ouders en leerkrachten zorgt voor de realisatie. En daarmee wordt zichtbaar gemaakt wat samenwerking op basis van gelijkwaardigheid oplevert.

De achterliggende filosofie van deze aanpak is dat oplossingen voor problemen niet van bovenaf moeten worden opgelegd. Er is pas écht draagvlak als oplossingen ontstaan in samenspraak met alle betrokken partijen. Omdat de school onderdeel is van een gemeenschap, reikt de positieve werking ervan tot buiten de schoolmuren.

Inmiddels werken er in Groningen en Suriname al acht scholen met Samen Leren Leven. Vaak heet het anders, scholen geven er graag hun eigen naam aan. Samen Leren Leven is in beheer van de Vereniging Christelijk Onderwijs Groningen. Meer informatie: Liesbeth Augustijn (l.augustijn@vcog.nl) of Bienie Bolt (b.bolt@vcog.nl).

Luisteren, denken, Doen

Samenwerken met ouders hoe doe je dat? Een veel gestelde vraag in het onderwijs, waarop het antwoord niet eenvoudig is. Simpelweg omdat de ene school de andere niet is. Samenwerken met ouders op een kleine dorpsschool vraagt om een andere aanpak dan op een grote multiculturele school in de stad.

In alle gevallen geldt echter dat samenwerking begint bij luisteren, zodat leerkrachten en ouders begrip hebben voor elkaars wensen en verwachtingen. Om goed zicht te krijgen op de wensen en verwachtingen van zowel leerkrachten als ouders maakt Luisteren, Denken, Doen gebruik van het instrument storytelling. In een gesprek met een ouder of een leerkracht wordt gevraagd naar verhalen over concrete situaties en emoties. Die verhalen zeggen veel over de individuele beleving van de samenwerking. Wat gaat er goed en wat kan beter? Het traject is erop gericht om te luisteren naar ALLE ouders, ook als zij minder actief betrokken zijn bij de school. De gesprekken worden gevoerd door ouders en leerkrachten, die een training storytelling hebben gehad.

Het traject onderscheidt drie stappen om tot ouderbeleid te komen: na het vangen van verhalen (Luisteren) komt Denken: een projectgroep van school en ouders houdt de oogst van de verhalen tegen het licht: wat voor informatie zit er in? Die vertalen ze naar wensen, doelen en activiteiten om te realiseren. En tenslotte stap 3: die van het gaan DOEN. De gekozen activiteiten worden uitgevoerd en geëvalueerd. Het traject Luisteren, Denken, Doen is geen eenmalige cyclus. Samenwerken met ouders is een continu proces waarbij het belangrijk is steeds te blijven luisteren naar elkaar, na te denken of je nog steeds de goede activiteiten uitvoert en zo nodig aanpassingen doen.

Luisteren, Denken, Doen is ontwikkeld door het Lectoraat Integraal Jeugdbeleid dat verbonden is aan de Pedagogische Academie en de Academie voor Sociale Studies van de Hanzehogeschool Groningen. Achttien scholen werken er al mee.

Meer informatie: Annelies Kassenberg (a.kassenberg@pl.hanze.nl).

Ouders én kinderen denken mee

OBS De Beijumkorf

De Beijumkorf staat in een wijk waar meer dan honderd nationaliteiten wonen en een deel van de kinderen heeft ouders die het Nederlands niet goed beheersen. Tegelijk wil de school heel graag ouders betrekken bij wat er in de klas gebeurt, want het is bekend: als ouders hun kinderen thuis een beetje stimuleren, gaat het kind sneller vooruit. De Beijumkorf stapte daarom in 2015 meteen in het project Luisteren, Denken, Doen. De eerste stap van het project was het 'vangen' van verhalen van ouders. De thema's die daar uitkwamen, werden besproken met kinderen in panelgesprekken, onder het motto 'jouw ouders in school'. De kinderen dachten dus mee over oplossingen. Er is ook een denktank met zo'n vijftien ouders.

Je stuurt je kind
naar school,
maar je weet
helemaal niet hoe
een school wérkt!

Violet Kooyker, opleider en coach van startende leerkrachten en leerkracht:

“Wat we zien is dat ouders snel betrokken zijn bij helpen in de klas, activiteiten organiseren, feesten en partijen. Ook het contact over die praktische zaken loopt prima, met een maandbulletin bijvoorbeeld. Wat wél beter kon, is het betrekken van ouders bij de lesinhoud. Ouders uit de groepen 1 tot en met 4 informeerden we al over waar hun kinderen in de klas mee bezig zijn. Uit de verhalen kwam duidelijk naar voren dat ouders dat ook in de hogere groepen graag willen. We geven ouders uit de bovenbouw nu elk blok lesbrieven. Daar staat in welke stof we dat blok behandelen, maar ook tips over hoe je op een leuke manier thuis iets kan doen aan het onderwerp. Heel simpel, bijvoorbeeld onder het eten een rekenspelletje doen. Het moet wel vrijblijvend zijn, geen huiswerk! Zo maken we het voor ouders mogelijk om hun kind thuis te ondersteunen. Een punt blijft natuurlijk: hoe bereik je ouders. Niet iedereen leest de informatie op het digitale portaal. We gaan nu meer via social media communiceren, dan bereik je weer een ander deel van de ouders. Ook onze Brugfunctionaris speelt een rol in het bereiken van ouders, zij helpt ouders met verschillende zaken die invloed hebben op het schoolsucces van de kinderen. We zouden nog wel andere dingen willen doen, maar dat is op dit moment niet haalbaar.”

Afie Wiegman, ouder en lid van de medezeggenschapsraad:

“Je stuurt je kind naar school, maar je weet helemaal niet hoe een school wérkt! Het is echt heel anders dan toen ik zelf naar school ging. Je moet dus echt betrokken raken, zeker als er wat aan de hand is. Dat heb ik wel gemerkt toen mijn zoon,

die nu op het speciaal basisonderwijs zit, problemen bleek te hebben. Waar gaat het fout, welke methode gebruiken ze, wat vragen ze precies van de kinderen?

Met Rixt gaat het gelukkig prima, maar ik vind het gewoon heel fijn om te weten wat ze precies aan het doen zijn. Mooi dat Rixt bijvoorbeeld een rekenvel meekrijgt aan het begin van het blok. Als zij dan in paniek raakt van redactiesommen, kan ik die thuis nog een keer met haar doornemen. Dit soort informatie heb ik op andere scholen, waar mijn kinderen eerder zaten, wel gemist.

Het werk in de MR vind ik heel belangrijk. Het was bijvoorbeeld echt een eye-opener om te leren hoe de financiering van scholen geregeld is. Je hoort wel zeggen: waarom zijn die klassen zo groot? Alsof een school daar keus in heeft! Ik weet door mijn werk in de MR nu hoe dat zit. Je krijgt het schaamrood op de kaken zou ik haast zeggen, de peildatum is heilig en dan moet je het als school maar zien te rooien met het geld dat je krijgt. Het zou goed zijn als de school dat nog beter uit zou leggen aan de ouders.

Ik help ook twee middagen per week op school met Acadin, een programma met extra opdrachten. Als ik daarvoor kinderen uit haar klas ophaal, zwaaait Rixt even, maar verder krijgt ze er niet zo veel van mee dat ik actief ben op school. Ja, op Koningsdag zit ze in mijn groepje, dat vindt ze dan wel weer leuk.” ■

Het effect blijft niet binnen de muren van de school

CBS De Wegwijzer

Iedere donderdag en vrijdag ruikt het naar eten in De Wegwijzer. Op die dagen kookt een groep kinderen een warme maaltijd voor de hele school, samen met enkele ouders en een kok. Zodat iedereen een gezonde warme hap binnen krijgt. Dat is niet vanzelfsprekend – 28 procent van de kinderen leeft onder de armoedegrens. Armoede betekent ook dat er thuis niet altijd sprake is van 'een rijkgevarieerde opvoedingsomgeving', omdat ouders aan het overleven zijn. Dus doet de school er alles aan om kinderen én ouders een plek te bieden waar zij zich kunnen ontplooiën. Aan enthousiast meehelpende ouders geen gebrek. Van meehelpen komt meedenken en als je elkaar ontmoet ontstaan er zomaar initiatieven van en voor ouders. Zoals een naaclub en een gebedskring, in de school, in het zicht van de kinderen. Wat weer leidt tot meer ouderbetrokkenheid en een gevoel van gemeenschapszin. En dat is nou precies het doel van Samen Leren Leven.

Op de naaigroep zitten
moeders van allerlei
achtergronden en soms
ook een vader.

Liesbeth Augustijn, directeur:

“Ouders zijn heel goed in staat om zelf te zeggen wat ze belangrijk vinden voor een school, waar ook ter wereld. Dat heb ik wel geleerd van het programma Samen Leren Leven dat we hebben ontwikkeld. Een paar jaar geleden heb ik het op mijn eigen school gedaan. Net als overal kwamen er bouwstenen uit als Communicatie, Veiligheid, maar ook Identiteit, Ontplooiing, Verantwoordelijkheid en Stimulerende omgeving. Het gaat er om dat je die bouwstenen samen formuleert. School en ouders zijn gelijkwaardige partners.

Dit jaar werken we de bouwsteen Identiteit verder uit. Een mooi voorbeeld is onze kerstviering. Op onze school hebben we ruim zestig nationaliteiten en dus kinderen met een verschillende geloofsovertuiging. Hoe maak je dan een kerstfeest waar iedereen zich goed bij voelt? Al voor de zomer hebben we de ouders uitgenodigd om hierover mee te denken. Wat betekent een goede kerstviering voor iedereen? Wat zijn de ingrediënten? En wat past bij De Wegwijzer? Ouders van diverse religieuze achtergronden deden mee. De verwachtingen lagen uiteindelijk heel dicht bij elkaar: samen, saamhorigheid, het eten maar vooral ‘de verbinding’. De ouders waren het er over eens dat ons christelijke kerstverhaal leidend moest zijn voor de kerstviering. Het verhaal wijkt namelijk helemaal niet zoveel af van dat van andere religies en Kerst is uiteindelijk een christelijk feest, zoals het Suikerfeest een moslimfeest moet blijven. Het enige struikelblok bleek het gebed. Want tegen wie moet je bidden, en wat is dat eigenlijk, bidden? Je kunt ook stil in jezelf bidden, en zo kwamen we er uit.

Daarna konden we praten over de vormgeving. Het werd een muzikaal kerstfeest met liederen uit de verschillende culturen van de kinderen, begeleid door een schoolband van ouders uit al die culturen. Zo konden we aansluiten bij ons speerpunt

van dit schooljaar: muziek. Uiteindelijk hebben we in het Grand Theatre drie voorstellingen gegeven.

Als je samen aan zo'n kerstviering werkt, melden zich niet meer ouders aan om mee naar gymnastiek te lopen of voor andere klusjes. Maar je straalt wel uit dat je er samen voor de kinderen wilt zijn, op basis van gelijkwaardigheid.”

Jan van Kammen, vader, over betrokken zijn bij beleid:

“We zijn heel bewust naar die ouderavonden gegaan over wat je wilt voor de school. Want daar gebeurt echt iets. Anders raakt de bouwsteen die jij belangrijk vindt, onderop. Of hij komt er niet. En dan word je uiteindelijk minder tevreden over de school. Het is bovendien leuk om aan je kinderen te vertellen dat je vanavond naar school gaat om iets te maken of mee te denken of wat dan ook. Zo krijgen ze mee dat school belangrijk is. Dat wij het belangrijk vinden dat zij zich daar ontwikkelen, dat ze er iets leren.”

Monique van Kammen, al veertien jaar actief op school, over het grotere effect van meedoen:

“Op de naaigroep zitten moeders van allerlei achtergronden en soms ook een vader. We leren veel maar we hebben ook plezier samen. De kinderen vinden het heel leuk dat je daar zit te naaien in de hal – kijk, daar zit mamma! En het gebeurt ook wel dat er een leerkracht komt met een vraag. Zo hebben we al eens een naaiatelier georganiseerd met de kinderen achter de naaimachine en de schortjes gemaakt voor het koken. Er zit ook een vrouw in de naaigroep die geen kind op de school heeft. Naailes ging niet lukken met een bijstandsuitkering en bij ons kost het niets. Natuurlijk was ze welkom. Ik zie dat het haar heeft veranderd. Ze durft thuis veel meer te naaien, ze is veel meer bezig met mode en naait nu ook voor anderen.” ■

Veel wegen tegelijk bewandelen om op één lijn te komen

OBS De Ploeg

Op De Ploeg zitten 340 kinderen van allerlei pluimage. Met hoog- en laagopgeleide ouders, van villa tot woonwagen. Twintig procent leeft in armoede en daarmee is de school een goede afspiegeling van de stad. Het is een vrij witte school maar met een mengelmooi van culturen: circa 55 kinderen komen uit een Roma- of reizigersfamilie. De Ploeg is een van de pilot-scholen van het taalprogramma Succes for All van de Rijksuniversiteit Groningen en de Hanzehogeschool. Dat programma vraagt van ouders dat zij iedere dag met hun kind lezen en opdrachten maken. Leerkrachten, maar ook een aantal ouders en familieleden zijn er nauw bij betrokken, bijvoorbeeld bij het zorgen voor draagvlak bij de ouders. Want Succes for All levert weliswaar veel op – ouders moeten er wel tijd in willen steken. Uit de verhalenbundel die het traject Luisteren, Denken, Doen opleverde blijkt dat goede voorlichting op een informatieavond helpt.

Mijn moeder is
hier voor mij!

Hester van der Paauw, onderwijsconsulent voor woonwagen-, Roma- en Sintikinderen:

“Ouders zijn hier welkom. Ze mogen hun kind gewoon in de klas brengen, ook in groep acht. Dat maakt het makkelijk om even de leerkracht aan te schieten, en andersom. Toch is voor sommige ouders de drempel hoog. Ze vinden het spannend om naar een bespreking te gaan, bang dat ze op sommige vragen geen antwoord weten. Ze doen niet mee aan Succes for All omdat ze zelf moeite hebben met lezen. Veel ouders van ‘het kamp’ vinden: school is school, laat de kinderen thuis lekker buitenspelen. Maar je moet niet zomaar denken dat die ouders niet betrokken zijn. Iedere ouder wil het beste voor zijn kind. Voor ons zijn De Gouden Weken belangrijk om aan een goed contact te werken, op één lijn te komen. Dat is een programma in het begin van het schooljaar waarin je als leerkracht bezig bent met het groepsproces en het leerklimaat. Daar betrek je ouders bij: in week drie heb je een gesprek om elkaar te leren kennen en vertellen ouders over hun kind. Als er dan wat aan de hand is, gaat het contact een stuk gemakkelijker.”

Irene Oosterhuis, locatieleider:

“Dat ouders soms niet komen opdagen, blijft lastig. Accepteer je dat die ouder niet komt en laat je niks meer van je horen, of ga je er tien keer achteraan bellen? We denken er over na. Het belang van het kind, maar ook werkdruk weeg je mee.”

Jolanda Hoving, ‘woonwagenmoeder’ en al jaren actief op school:

“Mijn kleintje naar De Ploeg: dat was destijds een grote stap. Die dag was ik wel wat van de leg. Vanaf dag één was ik hulpmoeder en ik ben nog steeds klassenmoeder. Meehelpen op school is voor mij vanzelfsprekend. Mijn moeder deed het ook en dat vond ik fijn. Het gaf me het gevoel: mijn moeder is

hier voor mij! Meehelpen is zo leuk. Zien hoe jouw kind in de groep is... als je niet helpt, maak je dat niet mee. Mijn kind vraagt: mama, wanneer kom je weer?”

Door Succes for All ben ik een paar jaar geleden ook betrokken geraakt bij het onderwijs. Mijn jongste, Thalita, zat toen in groep drie. We lezen thuis iedere dag twintig minuten en we doen opdrachtjes. Ik zit ook in de ouderfamiliegroep die monitort hoe de ouders en de kinderen Succes for All ervaren. De ouders van de kinderen uit Thalita’s klas weten me te vinden en ik stap ook wel op ze af of ik mail. Thuis op De Kring, het woonwagenkamp, hoor ik ervaringen van ouders die hun kinderen in een andere klas hebben.

Over het algemeen verbazen ouders zich er over hoe snel hun kind leert lezen, maar ze moeten er heel veel tijd in steken en die hebben ze niet altijd. Dan vraag ik de ouder of opa’s, oma’s of de buurvrouw het misschien een keertje kan overnemen.

In het begin was het programma nog niet zo gevarieerd. Ik hoorde van ouders ‘dat ga ik niet meer doen hoor’, en kinderen wilden ook vaak niet. Op basis van die ervaringen is het programma aangepast en zo gaat het steeds. Het is echt een samenwerking tussen school en ouders.

Meehelpen op wat voor manier dan ook, is voor de kinderen belangrijk. Het geeft ze een soort van trots gevoel. ‘Dat is mijn mama!’ Ik begrijp wel dat sommige ouders afhaken omdat ze het druk hebben met hun werk, het gezin en hun problemen. Schoolreisjes lukken soms nog wel. Ik heb mijn plekje wel eens afgestaan aan de moeder van een jongetje dat het heel moeilijk vond om weg te gaan zonder mama. Dus ik zei tegen die moeder ‘ga jij maar in mijn plaats, dan kan hij ervaren hoe fijn schoolreis is.’ ■

Naar elkaar toe groeien via storytelling

OBS Borgmanschool en OBS Siebe Jan Boumaschool

In de Oosterparkwijk wordt de komende jaren een splinternieuw schoolgebouw neergezet. De Borgmanschool locatie Vinken en de Siebe Jan Boumaschool gaan daar vanaf 2020 samenwonen. Dat wordt een grote smeltkroes. De Siebe Jan Boumaschool is een echte wijksschool, de Borgmanschool ook, maar dan met een 'binnenstadsrandje'. Hoe zal dat gaan? Het traject Luisteren, Denken, Doen bood een uitgelezen kans voor wederzijdse kennismaking. De scholen besloten om dit samen op te pakken om zo alvast naar elkaar toe te groeien.

Laura Schaap, locatielider Borgmanschool locatie Vinken:

"Wij vinden: als je in de toekomst samengaat, is het cruciaal dat de ouders van beide scholen onderling goed contact opbouwen. Het zijn toch twee verschillende scholen met verschillende populaties. We stelden ons samen met de ouders van de Siebe Jan Boumaschool en met de ouders van de Borgmanschool de vraag: wat vinden we belangrijk als het gaat om ouderbetrokkenheid, en hoe gaan we dat vormgeven

in de nieuwe school? Nog afgezien van de waarde van de verhalen die eruit kwamen, werkte het heel goed om dat samen te doen en in gesprek te gaan met andere ouders via storytelling, het 'vangen van verhalen' bij ouders. Luisteren naar ouders vinden we erg waardevol. Het was eigenlijk een olievlek van positieve ervaringen. Het proces alleen al was grote winst.

Juist de verschillen tussen beide scholen zijn interessant om van te leren. Hoeveel ouders er komen op informatieavonden bijvoorbeeld; bij ons is de opkomst hoger dan bij de Siebe Jan Boumaschool. Hoe zit dat, en hoe kunnen we die andere ouders ook binnenkrijgen? Op de Siebe Jan Boumaschool zitten verhoudingsgewijs meer ouders die de taal niet goed beheersen. Het team weet veel over hoe je daar mee om kunt gaan en daar kunnen wij weer van leren. Een heel praktisch verschil waar we achter kwamen, is of ouders wel of niet de klas binnenlopen bij het brengen van hun kind. In de onderbouw is dat op elke school vanzelfsprekend, maar bij ons doen ouders dat ook in de bovenbouw. We hebben de ouders dan toch even binnen en dat maakt het makkelijker om iets met ze te bespreken. Dat hebben ze bij de Siebe Jan Boumaschool nu overgenomen.

Ik merk dat het heel belangrijk is om in het intakegesprek al te benoemen wat je als school van ouders verwacht ten aanzien van de betrokkenheid. Daar reageren ouders altijd positief op. De betrokkenheid bij school is natuurlijk in oorsprong de betrokkenheid bij je eigen kind. En die heeft iedere ouder, hoe verschillend ouders verder ook zijn.'

Muriël Duindam, moeder en lid van de ouderraad van de Borgmanschool locatie Vinken:

"Ik zit al acht of negen jaar in de ouderraad, ik ben op dit moment de langstzittende. Gelukkig zijn er de laatste tijd een

paar nieuwe ouders uit de lagere groepen bijgekomen. Mijn oudste zoon is inmiddels van school af en de jongste, Hedde, zit in groep zes. Die vindt het hartstikke leuk dat ik zo actief ben op school, ik mag niet stoppen. Vorig jaar overwoog ik dat, maar toen ik dat tegen hem zei, was het meteen: 'Nou, dat mag dan als ik in groep acht zit!' En eigenlijk kan ik het me zelf ook niet voorstellen hoor, dat ik hier op school rondloop zonder dat ik me er mee bemoei. Aan de storytelling heb ik niet meegedaan, ik wilde wel maar er waren al genoeg gegadigden en het is natuurlijk leuk als een ander ook aan zo iets mee kan doen.

We noemen onszelf wel eens de feestcommissie, maar we praten over alles mee, ook bijvoorbeeld wat er speelt rond de verhuizing. De locatielider, Laura, informeert ons daar uitgebreid over. Er heerst een heel goede sfeer hier, heel open. Wij hebben heus ook wel eens kritiek, maar de sfeer is betrokken en meedenkend, het is gewoon een heel leuke club. We proberen ook andere ouders te betrekken bij activiteiten, anders blijft het een beetje exclusief. Bij bepaalde activiteiten lukt dat goed,

bij andere minder. Tegenwoordig staan we met een statafel bij de deur als we ouders nodig hebben voor een schoolbrede activiteit. Gewoon met papier en een stift: we organiseren dit of dat en we kunnen nog hulp gebruiken, wanneer kun jij? Dat werkt heel goed. Samen geven we alle kinderen een betere tijd op school. Het lijkt soms misschien wel overdreven, al

Op een gegeven moment
hadden we een enorme
berg verhalen,
van onze school en
van de Borgmanschool
Vinkenstraat

De betrokkenheid bij
school is in oorsprong de
betrokkenheid bij je eigen
kind. En die heeft iedere
ouder

die energie van een heleboel mensen om een schoolfeest te organiseren dat in twee uurtjes voorbij is. Maar dan zie ik zo'n verlegen kind dat ik al jaren meemaak op het schoolfeest opeens helemaal losgaan... Dat is prachtig, daar doe je het voor!”

Natascha de Vries, intern begeleider en brugfunctionaris Siebe Jan Boumaschool:

“Ik vind storytelling een prachtig middel.

Het is een vorm van onderzoek die ook direct de oplossing is, namelijk in gesprek komen. Het project heeft ons er bewuster van gemaakt dat het veel oplevert als je naar de verhalen van ouders luistert. Als school denk je te weten wat ouders willen, maar soms kan het ook heel anders liggen. Je hebt ouders die de boot afhouden: leren is de verantwoordelijkheid van school. Anderen willen weten wat hun kind leert en hoe de leerkracht dat aanpakt, zodat ze thuis samen kunnen oefenen. Toch vinden ze het allemaal belangrijk om een goed contact met de leerkracht te hebben. Het zijn kleine dingen die het verschil maken: dat de juf of meester even iets positiefs over je kind vertelt, los van de officiële gesprekken over de ontwikkeling. Eén verhaal staat me nog bij. Een meisje vertelde dat haar moeder nooit naar tentoonstellingen kwam. Ze sloot af met ‘het is niet erg hoor want ik weet dat mijn moeder het heel druk heeft’. Maar uit alles maakte je op dat ze zo graag wil dat moeder een keer op school komt. Daar zijn we dus meer mogelijkheden voor gaan bieden. Ouders die willen, kunnen een uurtje meelopen in de klas en een praatje maken met de leerkracht. Aan de

andere kant: we bieden deze gelegenheid en we promoten het, maar niet iedereen komt. Dat blijft een lastige.”

Margriet Greving, ouder van twee kinderen op de Siebe Jan Boumaschool, deed mee aan het storytellingtraject:

“Het begon met een training. We leerden wat storytelling inhoudt en hoe je zo'n gesprek aanpakt. We oefenden op elkaar, dat was wel nodig. Je bent snel geneigd om dingen in te kleuren met je eigen ervaring, hoe je er zelf in staat. Dat is niet de bedoeling, het gaat echt om het verhaal van de ander. Toen gingen we los. We zorgden voor een goede spreiding: onderbouw-bovenbouw, Oosterparkers en nieuwkomers in de buurt, minima en tweeverdieners, alleenstaande ouders, ouders met een andere cultuur... Op een gegeven moment hadden we een enorme berg verhalen, van onze school en van de Borgmanschool Vinkenstraat. We gingen aan de slag met honderd geselecteerde fragmenten om te kijken: wat gaat er goed en wat kan beter? We hebben een ouderportaal, maar wat bleek: nog geen derde van de ouders kijkt er op. Het gaat er ook om dat je ook op andere manieren met elkaar in gesprek komt. Dat is een lastig punt: krijg de ouders van bovenbouwkinderen maar eens op school. Daarom hebben we deze zomer een groot feest georganiseerd voor alle ouders, kinderen en het team. We hebben ontzettend ons best gedaan om te zorgen dat er zo veel mogelijk ouders kwamen. We wilden dat ze merken dat je makkelijk op een leerkracht kunt afstappen, dat je ook tussen neus en lippen door wat tegen elkaar kan zeggen, dat niet altijd alles op afspraak hoeft.” ■

Ouder- betrokkenheid op de middelbare school

Leon van Gelder

De Leon van Gelder is een buitenbeentje binnen het voortgezet onderwijs in Groningen. Leerlingen met vmbo-, havo- en atheneumadvies zitten bij elkaar in de klas. Ieder leert op zijn eigen niveau. Alle vier schooljaren blijft een klas bij elkaar, met als voordeel dat de ouders de mentor én elkaar goed kennen. Ouderbetrokkenheid is ingebakken in het reilen en zeilen. Er zijn mentoroudergroepavonden waar zaken als lesprogramma, profielkeuze, maar ook de sfeer en het leerklimaat aan de orde komen. Tien minutengesprekken zijn afgeschaft en leerlingen voeren twee keer per jaar een ambitiegesprek met hun ouders en de mentor, over hun prestaties, hun doelen voor de komende periode en welke hulp ze daarbij nodig hebben. De werkgroep Ouderbetrokkenheid denkt met de school mee over hoe die driehoek leerling-school-ouder nóg beter kan. De inspanningen betalen zich terug: in 2018 kreeg het Leon van Gelder als enige middelbare school in de provincie Groningen het predicaat 'goed'.

Niet alle ouders stappen met evenveel gemak op een docent af. Dus hoe maak je de drempel lager?

Hiltje Rookmaker, rector:

“Ouders zijn hier geen leesmoeder ofzo. Bij ons gaat het om de betrokkenheid bij het leerproces van je kind. Dus dat je weet wat er speelt op school, dat je thuis met je kind daar het gesprek over voert, en dat je op de mentoroudergroepavonden komt om te horen hoe de andere ouders en de school er in staan. Samen bouwen we aan een goed leerklimaat. En daarmee beginnen we al voor de zomervakantie, dus voordat de kinderen hier voor het eerst op school komen. Het is bij ons geen eenrichtingsverkeer.

Het voordeel van onze aanpak is dat de lijntjes kort zijn. Dat is extra belangrijk als het niet lekker loopt in een klas. Bijvoorbeeld, we hadden eens een klas met een stevig ordeprobleem. Kinderen leerden te weinig en school was gewoon niet meer leuk. Gesprekken met de klas hielpen onvoldoende. De mentor riep de ouders bij elkaar voor een brainstorm: hoe pakken we dit met mekaar aan, wat kunnen wij op school doen, wat kunnen jullie thuis doen? Die avond hoorden ouders de verhalen ook eens van een andere kant. Want waar pubers heel erg goed in zijn is zeggen dat het niet zo is gegaan, ‘de ander was eerst’. Hoe moet je daar als vader of moeder dan op reageren? Op zo’n avond los je de problemen niet een-twee-drie op, maar het wordt wel makkelijker om één lijn te trekken. En dat heb je nodig.

Mijn ideaal? Honderd procent opkomst op die mentoroudergroepavonden natuurlijk. Want die avonden zijn niet bedoeld als vrijblijvend, voor ouders die er zin in hebben. Dus proberen we het gesprek aan te gaan met degenen die we niet bereiken, desnoods gaan we op huisbezoek. En ook dat is niet altijd het antwoord, soms is iemands persoonlijke situatie gewoon erg ingewikkeld.

De werkgroep Ouderbetrokkenheid denkt mee over hoe we het contact tussen ouders en school verder kunnen verbeteren. We doen het traject luisteren, denken, doen. Ouders uit de werkgroep, een aantal docenten en ikzelf gaan in gesprek met ouders, docenten en leerlingen om naar hun ervaringen te luisteren. Daar komen straks actiepunten en plannen uit. Zo verbeteren we de kwaliteit van ons onderwijs steeds met kleine stapjes. Met de ouders.”

Charlotte Kok, lid van de werkgroep Ouderbetrokkenheid, over ‘Luisteren, denken, doen’:

“Op basis van de verhalen die we hebben gehoord gaan we nu bezig met de communicatie. Ouders weten bijvoorbeeld niet waar ze op kunnen rekenen als ze een docent een email sturen. Wanneer kan je antwoord verwachten? Dat zijn we aan het onderzoeken. Een ander voorbeeld is de nieuwjaarsreceptie. Het doel is dat ouders en docenten makkelijk met elkaar in contact komen. Maar niet alle ouders stappen met evenveel gemak op een docent af. Dus hoe maak je de drempel lager?”

Jolanda Roetink, lid van de werkgroep Ouderbetrokkenheid, over actief zijn op school:

“Ik heb het idee dat je dan meer hoort en dat is ook echt zo, de lijntjes zijn korter. Je kent elkaar. Ik merk dat het goed is voor mijn dochter. Als ik wat hoor, trek ik aan de bel. ‘Mam, ik heb een anderhalf op muziek, ik haal mijn examen niet’, zei ze. Ik stuurde een mailtje naar de mentor en die stelde ons gerust. Bij mijn zoon die op een andere school heeft gezeten, heb ik het contact gemist. Er waren twee keer per jaar van die informatieavonden, dan leef je niet zo makkelijk mee. Ik wist niet wat me overkwam toen ik op de Leon van Gelder kwam. Alweer naar school?, dacht ik soms. Maar ik vond het wel heel fijn.” ■

Samen prioriteiten stellen

Oecumenische basisschool Dom Helder Camara

Er zijn altijd voldoende ouders te porren om mee te helpen op de Dom Helder Camara, maar de school wil naar pedagogisch en educatief partnerschap. Daarom begon men anderhalf jaar geleden met het programma Ouderbetrokkenheid voor elkaar (Samen Leren Leven). Veertig tot vijftig ouders waren er, die eerste avond. En vijftien leerkrachten. Om samen te brainstormen over 'de ideale school'. Samen werd bepaald welke waarden belangrijk zijn voor de samenwerking tussen school en ouders, wat er voor nodig is om die te bereiken en hoe ouders en school hieraan zo goed mogelijk kunnen samenwerken. Dat resulteerde in zes concrete bouwstenen. Ze hangen aan de muur beneden in het hoofdgebouw: Communicatie, Veiligheid, Gastvrijheid, Kindvisie, Gelijkwaardigheid en Ruimte/Tijd. Ieder schooljaar werken ouders en leerkrachten in een wat kleinere groep gezamenlijk een of twee bouwstenen uit. Welke? Ook dat bepalen ze samen.

Joyce Mollema, directeur, over Samen Leren Leven:

"Als je een ideale school wilt maken, wat heeft die school dan? Kleine klassen, goede leerkrachten, ruimte om in gesprek te gaan met elkaar, een goede sfeer, geen gepest, al die dingen worden genoemd. En als je daar samen van een

afstandje naar gaat kijken, rollen er thema's uit. Bouwstenen die samen een muurtje vormen, met school, ouders en leerlingen als fundament. Maar we konden niet met alle zes bouwstenen tegelijk aan de slag. Dus bedachten we: wat vinden we met elkaar het allerbelangrijkst?

Ik ben niet een vader die meegaat naar de schooltuinen, maar ik vind het altijd belangrijk een bijdrage te leveren aan de school van mijn kind.

Vorig schooljaar was dat de bouwsteen Communicatie. Mooi afgebakend en concreet. We belegden een paar avonden om te bekijken wat er al aan communicatie is tussen ouders-school. Wat gaat goed? Wat zou beter en mooier kunnen? En hoe kunnen we dat dan bereiken? Iedereen die wilde, kon aanschuiven. Een van de wensen van ouders was een jaarkalender, een praktische papieren kalender voor aan de koelkast- of keukendeur. Waarin voor het hele jaar alle activiteiten beschreven staan, waar alle informatie van de school in staat. Die kalender zijn ouders en teamleden samen gaan maken en dit jaar hebben we hem voor het eerst. Een andere vraag van ouders was 'wat leert ons kind nu eigenlijk in deze groep'? De leerkrachten stelden een folder voor, een voor ieder leerjaar. Met daarin per vak waar aan wordt gewerkt met de kinderen. Ook die folder is er nu. Deze twee concrete communicatiemiddelen, gericht op educatief partnerschap, hebben al zoveel meer duidelijkheid gegeven!

Ik merk dat ouders het heel leuk vinden om mee te denken. En wat ze vooral ook teruggeven, is dat ze zo tevreden met onze school zijn. Dat blijkt vooral nu we bezig zijn met de bouwsteen Gastvrijheid. Maar er is altijd iets te dromen. En als je je dan gehoord voelt, als je ervaart dat ouders en leerkrachten gelijkwaardig zijn aan elkaar, en je mag ook nog eens meedenken over een oplossing of product, dan geeft dat ouders heel veel voldoening. Ook als ze aanvankelijk

alleen uit morele verplichting naar zo'n bijeenkomst komen. Ze zien resultaat. Producten waarvan ze zeggen: daar heeft mijn kind iets aan, daar heb ik wat aan."

Joël Conrad, vader van Jeremy uit groep 2.
Zat in de werkgroep Communicatie:

"Je kunt niet altijd zeuren en klagen. Je moet ook een keer positief bijdragen. Ik ben dus naar die ouderavond gegaan. Ik vond het interessant om mee te denken over de bouwstenen. Ouders gaven bijvoorbeeld aan: in het begin van het jaar krijg je een informatieboekje, maar dat raakt kwijt en dan weet je niet meer hoe het zit. En nieuwsbrieven werden slecht gelezen. Zo ging het bij mij ook. Samen hebben we oplossingen bedacht en daar is de jaarkalender uit voortgekomen. Zodat ouders kunnen zien: we zitten nu in week x, wat kunnen we verwachten, waar kan ik mijn kind op voorbereiden, wat moet ik meegeven. Heel overzichtelijk. En je kunt er ook je eigen dingen op zetten. Ik denk dat ik nu de communicatie van school beter

lees, juist omdat ik naar die meetings ga op school. Ik luister en als ik het nodig vind om mijn stukje in te brengen, dan doe ik dat. Dat is prettig, ik voel me gehoord. Ik ben niet een vader die meegaat naar de schooltuinen of de bibliotheek maar ik vind het altijd belangrijk om een bijdrage te leveren aan de school van mijn kind. Je doet wat je kunt om je kind in een goede omgeving te hebben, waar hij zichzelf kan zijn." ■

De visie is leidend

OBS Brederoschool

Meer dan tachtig procent van de ouders helpt en denkt mee op de Brederoschool. Van af en toe tot heel vaak. En minstens zoveel ouders zijn actief betrokken bij het leerproces van hun kind. Het zijn tevreden ouders, zo blijkt uit het onderzoek dat deze academische basisschool onlangs hield. Ze vinden dat de school goed gestructureerd, duidelijk, open en communicatief is. Ze zijn blij dat ze hun kinderen in de klas kunnen brengen, altijd kunnen komen praten, maar ook dat er leuke uitdagende activiteiten zijn, en dat er zoveel aan techniek, wetenschap en duurzaamheid wordt gedaan. Op de Brederoschool zijn ouders nauw betrokken bij keuzes die de school maakt. Niet alleen via de medezeggenschaps- en ouderraad maar er wordt ook geënkquêteerd. Ouders op hun beurt komen met ideeën en initiatieven. Om in deze dynamiek het doel goed voor ogen te houden toetst de school alles aan de visie.

Marike Venema, directeur:

"De overheid verwacht grote betrokkenheid van ouders bij de school van hun kinderen. Ook als het gaat om het onderwijs. Maar wat verwachten ouders en leerkrachten van elkaar? Ouders vragen soms heel veel van ons, mogen we ook wat van hen verwachten? Daarom hebben we onderzoek gedaan en daar zijn prachtige dingen uit gekomen. Bijvoorbeeld

dat mensen erg blij zijn met de communicatie, het mooie onderwijsaanbod en het mee kunnen denken over belangrijke onderwijsvernieuwingen. We hoorden ook dat ouders zich aan het begin van het schooljaar nog niet willen vastleggen om mee te helpen met bijvoorbeeld het Midzomerfeest. Wij wilden dat juist graag, dan was het maar vast geregeld, je komt zo vaak handen tekort. De ouderraad heeft dat

A photograph of two women standing outdoors, smiling and laughing. They are wearing dark blue puffer jackets and bright scarves (yellow and green). Behind them is a large, colorful display board covered with various items like photos, drawings, and small objects. A white line points from the text 'Leerkrachten zijn ook gewoon maar mensen' to the display board.

Leerkrachten zijn ook gewoon maar mensen

opgepikt. Die is mensen gaan benaderen en we hebben meer actieve ouders.

Alles wat je doet, doe je voor de kinderen. Dat is soms zo vanzelfsprekend dat je het er niet meer over hebt. Toch is het goed om je af te blijven vragen wat de meerwaarde is voor de kinderen. Bijvoorbeeld, de ouderraad wilde graag een extra sportdag. Ze hadden daar zelf zulke goede herinneringen aan. Dat is op zich geen reden om een extra sportdag te organiseren, dus zijn we in gesprek gegaan. Uiteindelijk kwamen er terechte punten uit. Op een sportdag doe je net die dingen die een stapje verder gaan dan bij de gewone gymnastiek. Zo'n dag gaat ook over ontdekken wat je leuk vindt en waar je goed in bent, over je grenzen opzoeken ook als je al op een hoog niveau sport. De Koningsspelen hebben een ander doel: niet de prestatie staat centraal maar samen dingen beleven, leren samenwerken. Samen concludeerden we dat de sportdag goed aansluit bij onze visie. Het volgende punt was: hoe past dit in ons toch al drukke programma? En vinden we voldoende ouders om te helpen? Als je samen wat wilt, moet je ook samen zorgen dat het een succes wordt. We hebben het rond gekregen. De extra sportdag doen we nu aan het begin van het schooljaar.”

Gerda van Alteren, actieve ouder, over de veranderingen van de afgelopen zeven jaar:

“Toen mijn oudste hier jaren geleden op school kwam, ben ik gelijk in de medezeggenschapsraad gaan zitten. Laat ik eens iets leuks vrijwilligs doen op school, dacht ik. Dat pakte wat anders uit. Het was een heftige tijd - een deel van het personeel werd overgeplaatst, emoties liepen hoog op. Als medezeggenschapsraad stonden we op het schoolplein.

Reacties waren soms fel. Ik kreeg de indruk dat sommige ouders vergaten dat wij als ouders in de MR ook gewoon ouders zijn en niet beslissingsbevoegd in dit bovenschoolse proces.

Na de directiewisseling is de school ontzettend veranderd. De ouders mogen sindsdien in alle groepen mee de klas in, de tienminutengesprekken zijn naar een kwartier gegaan om ouders nog meer tijd te geven. Ouders wordt vaak om hun mening gevraagd. Er was bijvoorbeeld een enquête ‘hoe wil je dat een rapport er uit ziet?’ Sindsdien zijn deze meer op het kind geschreven en staat er ‘Flipje wat ga je toch hartstikke goed vooruit’ en niet alleen meer ‘Flipje kan al goed rekenen’. En ik heb het idee dat ik altijd bij de leerkrachten en leiding terecht kan. Maar ik vind sommige mensen zó mondig en veeleisend. Ik vind het heel knap dat leerkrachten daarmee om kunnen gaan. Juffen en meesters zijn ook gewoon maar mensen.

Toen het weer goed ging met de school ben ik uit de medezeggenschapsraad gegaan. Nu ga ik mee naar de schooltuintjes of paaseieren koken voor dertig kinderen -heerlijk!” ■

Nog maar net aan de slag

Scholen waar het fijn leren is voor álle kinderen en jongeren. Dat is de kern van het onderwijsbeleid van de gemeente Groningen. Daarvoor is het nodig dat de driehoek kind-ouder-school continu aandacht blijft krijgen. Al twee jaar kunnen scholen die werken aan het verder versterken van ouderbetrokkenheid en educatief partnerschap subsidie krijgen. Zeven scholen startten dit schooljaar een project. Wat hopen ze te bereiken, wat is hun droom?

Ronald Middelbos, directeur CBS De Rietzee (Ouderplan/Samen Leren Leven)

“Vorig jaar hebben we een nieuwe start gemaakt als zelfstandige basisschool. Hoe gaan we dat nu verder met elkaar vormgeven? Wat vinden ouders belangrijk? Wat kan er beter? Waar zijn ze tevreden over? Communiceren we te veel of te weinig? Wat verstaan zij onder ouderbetrokkenheid? Zo zijn er een heleboel aspecten waarvan ouders iets vinden, die we zelf misschien nog niet zien. Ook onze commissie Ouderbetrokkenheid niet. We gaan met ouders bouwstenen bepalen waar we mee aan de slag gaan. Met elkaar. Want de school is van ons samen.”

Sandra Buitenwerf, brugfunctionaris KBS Bisschop Bekkers (Luisteren, Denken, Doen):

“Je weet niet wat je niet weet, daarom gaan we ‘verhalen vangen’: luisteren naar de ervaringen van ouders, leerkrachten en kinderen. Er zijn ook situaties waarvan we willen weten hoe ouders er over denken. Bijvoorbeeld over het parkeergedrag bij het halen en brengen en hoe je meer mensen kunt motiveren om met hun kind iedere dag te lezen. Maar ook om te ontdekken wat de talenten zijn van ouders, waar kunnen we ze voor vragen? Ik zou het liefst willen dat ouders het hartstikke fijn vinden om samen op te trekken met school. Dat we dezelfde visie en hetzelfde doel hebben, of in elk geval daarover in gesprek kunnen gaan.”

Bea Tammes Buirs, teamleider VMBO Werkmancollege (Luisteren, Denken, Doen):

“Er blijkt een gat te zitten tussen het basis- en voortgezet onderwijs als het gaat om het contact tussen ouders en school. De kinderen lijken het zelfstandiger te doen. Voor hun ontwikkeling is het heel belangrijk dat ouders weten hoe het met hun kind gaat ook op de ‘grote’ school. Algemene ouderavonden worden niet zo goed bezocht. De docentensprekavonden gaan vooral over de resultaten wat betreft een vak. We willen ook weten hoe we ouders makkelijker binnenkrijgen bij de leuke, interessante, nieuwe dingen. Dus wat kunnen we doen om het contact met de ouders nog meer te versterken? Daar zijn we naar op zoek, de drempel moet omlaag.”

Wilma Bolhuis, brugfunctionaris OBS Sterrensteen (Luisteren, Denken, Doen):

“We hebben hier op school meer dan veertig nationaliteiten. Via de schakelklas en bij projecten als de Taalcarroussel en De wereld de school in proberen we ouders te betrekken bij activiteiten. Maar het blijft moeilijk om ouders met een andere culturele achtergrond te bereiken. Door te luisteren naar de verhalen willen we er onder andere achter komen wat we daar aan kunnen doen. En dan blijkt ineens dat ook mensen met een Nederlandse achtergrond soms niet snappen wat de bedoeling is. Ik sprak een moeder die heel veel meehelpt op school, maar niet wist wat een ouderavond was. Daarom kwam ze nooit. Op school doen we heel veel aan het leren, maar als ouders niet begrijpen of weten hoe iets moet, dan mis je een kans. Als je dat beseft als school, kan je er iets aan doen. Mijn droom is dat we iedere ouder bereiken en daardoor ook het kind.”

Colofon

“De school is van ons samen” (2018) is een uitgave van het Lectoraat Integraal Jeugdbeleid dat verbonden is aan de Pedagogische Academie en de Academie voor Sociale Studies van de Hanzehogeschool Groningen, in opdracht van de Gemeente Groningen.

Redactie: Annelies Kassenberg en Lisette Schrage
(Hanzehogeschool Groningen)

Interviews en teksten: Helma Erkelens en Louwke Meinardi
(De Schrijfprofs)

Fotografie: Wouter Brem, Gemma van der Aa,
Helma Erkelens, Leon van Gelder, Werkman VMBO.

Vormgeving: Studio Canon, Hanzehogeschool Groningen

Druk: MarneDrukkers

Contact:

Hanzehogeschool Groningen,
lectoraat Integraal Jeugdbeleid
www.hanze.nl/integraaljeugdbeleid
lectoraatijb@org.hanze.nl
(050) 595 21 55

Deze uitgave over Ouderbetrokkenheid is tot stand gekomen mede dankzij:

